

Bernal, 1 de juliol de 1980

Estimat amic:

He rebut la teva llarga carta del dia 9 --visca!--, que ha trigat deu dies a arribar. També n'he rebuda una de l'Ayma que n'ha trigat 15! Es veu que els avions deuen anar amb llet de tortuga en comptes de benzina!

Bé, en primer lloc, la meva anhorabona pel premi de la crítica de "Serra d'Or" que t'han atorgat! T'ho mereixies, eh! Malgrat que és un premi honorífic, penso que, precisament per aquest motiu, té encara més merit i segur que no hi juguen els tripijocs que potser són més habituals en d'altres premis dotats amb calés. Felicitats, doncs, a les quals s'hi sumen les de la Isabel.

Renoï, tu, quina manera de rutllar! Pel que sembla tot això t'ha vingut ~~xxxxxx~~ una mica de nou, oi? A que es deu? Però més val així. L'única cosa és que aquesta activitat et restara temps per escriure, oi?

Continuo a l'escapsa respecte al llibre de la Patrícia, car, si me l'ha enviat, no l'he rebut. Pel que tu ~~xx~~ me'n dius, però, m'he fet una idea de com deu anar la cosa. Quan vaig enraonar amb ella, ja em va dir --tal com et comentava en una carta anterior-- que s'ho carregava tot i tothom, però pel que tu comentes endevino que es carrega algunes persones i certes coses més que no pas unes altres, oi? No he pogut llegir encara l'article de la Maria Aurelia Campmany, però un amic que rep l'AVUI me'n va parlar. Quant a aquesta qüestió, punt. Penso que tens raó: allò que cada vegada haura de comptar més és la gent que penca i no pas els mandarins que, darrera d'un prestigi, legítimament guanyat o no, es dediquen a pontificar i a atorgar diplomes.

He vist que (a part d'haver sortit ja la tercera edició) les Pometes aniran al cel.luloide, en una pel·lícula filmada en català. Visca, de nou! Aquestes són les coses que pesen. T'adjunto un retall d'un diari d'aquí, on es fan resso de la publicació d'aquest llibre. També és una bona notícia que et tornin a publicar Els orangutans. Així tindrà ocasió de llegir-la (quin egoista, oi?) No, seriosament, ho celebren per tu, de debo.

Penso que deuen ser interessants aqueixos articles d'aquest amic teu sobre la "llengua viva" de Pedroló i de Pla. Això em fa recordar una cosa que volia demanar-te, però bé que serà una feina més que tindràs: que m'enviis retalls de totes aquelles coses que, a criteri teu, em puguin interessar. Aquest cas, n'és un exemple. Només cal que ho fiquis en un sobre i ho enviis, sense necessitat que es-

criguis res. I ja que parlo d'aixo, t'ha quedat al tinter la qüestió de com puc fer-me soci de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. No és una queixa, eh? Només t'ho recordo perquè me'n diguis alguna cosa a la propera.

Tu, és molt bonic això que em dius d'aquests nanus que van escriure un conte amb els personatges de La casa sota la sorra i fins i tot el van il·lustrar! M'imagino que devies estar tot cofoi, no?

Vols que t'expliqui quina vida faig... Home, comparat amb tu, sóc un anacoreta. Malgrat el temps que ha passat del retorn ençà, encara continuo immers en la depressió, per bé que faig el cor fort i procuro dissimular-ho. El ritme de vida és rutinari i amb pocs alicients. Buenos Aires és una ciutat monstruosa que, en no tenir cap barrera que li tanqués el pas —llevat del riu per un costat— s'ha estès horitzontalment pels tres altres costats tot formant això que hom coneix com a Gran Buenos Aires, o sigui, una sèrie de petites poblacions que es van unint sense solució de continuïtat per les vies fèrries i les avingudes, algunes de les quals són autèntiques carreteres. Doncs, bé, nosaltres vivim en una d'aquestes petites ciutats, que és Bernal. Les cases solen ser d'una o dues plantes, la majoria xaletes, i tenen jardins. En el nostre cas, tenim una casa d'una sola planta, amb jardí al davant i al darrera. En aquest hi tenim una "barbacoa", com diuen a Barcelona, o una "parrilla" com en diuen aquí, on hi fem "asados" i unes paelles sensacionals, i a l'estiu generalment dinem en aquest jardí sota una parra monumental. Per a l'hivern, tenim una sala d'estar molt gran amb escalfapanxes de llenya. La localitat és més aviat residencial i gairebé tothom té el seu cotxe. Nosaltres no en tenim, de manera que ens cal viatjar cada dia de Bernal a la Capital en tren, que triga uns 25/30 minuts en fer el recorregut, i després, en general, cal agafar algun altre mitjà de transport, metro o autobús, per anar de l'estació terminal a la feina. Vol dir que cal comptar que ens passem de dues a tres hores en total viatjant d'anada i tornada. Tanmateix, tens l'avantatge d'estar lluny del brogit i l'atapeïment de la gran urbs. Per contra, quan vols anar al teatre, a sentir un concert i totes aquestes coses, se't fa costa amunt car cal tornar en tren a hores desavinents en que els serveis són més espaiats i et trobes amb tot d'inconvenients. O sigui que, per tal com viatgem cada dia, quan arriba el cap de setmana ho hi ha qui ens arrenqui de casa.

D'altra banda, a més de les hores destinades a viatjar i a la feina a l'editorial, quan arribo a casa em dedico un parell a traduir. Els dissabtes, que

no treballo, també els aprofite per avançar les traduccions i, de vegades, ho faig els diumenges i tot.

De tant en tant, anem al cinema. Molts cops, a la "barraca" de Bernal. Sovint també ens reunim la família que, per part de la Isabel, som tota una colla, o bé ho fem amb uns amics argentins --els únics que tenim-- que són pintors. En una epoca, quan era més jove, duia una vida més activa dins la col·lectivitat catalana, però això ho deixarem per tal de comentar-ho un altre dia...

En aquesta grisor que m'envolta, de vegades hi penetra un raig de llum i s'il·lumina una mica la meua anima. Això s'esdevé quan rebo carta d'algun amic, com ara tu; algun llibre, la "Serra d'Or", alguna recensió sobre alguna de les meves traduccions, encara que em clavin pallissa; un encarrec de traducció, etc. L'altre dia, per exemple, a rel del trespas d'en Henry Miller, em va telefonar l'Agustí Pons per demanar-me que li fes una nota per al diari. Era un dimarts i la volia perquè sortís al número del diumenge següent. Em va dir que, si m'avenia a fer-la, em trucaria l'endema per tal que l'hi dictés per telefon. Li vaig demanar un dia més, i vam convenir que em telefonaria dijous. I així ho va fer. Això em va donar una gran alegria: d'una banda, pel fet que s'hagués recordat de mi, i de l'altra, per l'avinentosa de poder retre un homenatge postum al vell i admirat Miller. La nota va sortir el diumenge 15 i suposo que ja la devies veure.

Lectures... En efecte, llegeixo força. Aprofite els viatges quotidians en tren per empassar-me tot allò que puc. Ara he acabat de llegir la darrera novel·la d'en Pedrolo aquesta matinada i potser per sempre, la lectura de la qual constitueix un bon exercici mental. Abans, però, he estat llegint una biografia d'en D.H. Lawrence, un estudi de l'obra de l'Scott Fitzgerald, així com una selecció de les seves cartes i una biografia de la Zelda Fitzgerald, la seva muller. Per cert que aquest és un escriptor que ha estat poc traduït a la nostra llengua, oi? Com a cosa anecdòtica, cal dir que fou el descobridor d'Ernest Hemingway.

També escolto molta música (en general, en conserva), sobretot clàssica i jazz. Em sol fer companyia mentre tradueixo o escric.

Bé, vosaltres ja heu encetat l'estiu, el qual per obra i gràcia de l'ETA, promet ser molt "calent", oi? En canvi, nosaltres, a l'entrada de l'hivern, estem amb l'aigua fins al coll, literalment parlant, degut a les inundacions i al pla econòmic de l'actual govern, que procura que no ens n'anem tots cap al fons

a base d'inflar globus amb paraules buides... És notable com han arrelat entre el "cuiram indocte" d'aquests països els ensenyaments del "mestre" Goebbels!

Ah, si veus en Xavier Romeu, digues-li que espero ~~que~~ carta d'ell, car suposo que haura rebut la meua i el llibre que li vaig enviar. Per cert: fa uns quants dies també te'n vaig enviar un exemplar a tu, dedicat. Espero que a hores d'ara ja l'hauras llegit i me'n faras algun comentari. I pensa que se'm fa la ~~gran~~ boca aigua només de pensar en les "pometes"!

Que diu la Rosa? Encara es baralla amb en Lau? La Isabel us envia molts records. Saluda la Rosa de part meua, i tu rep una cordial abraçada del teu